

Paso Español

P.R.E. hoppe går til filmen

En skæbnesvanger skovtur

Store Hestedag 2007

Kunstig befrugtning

Medlemsblad for Dansk P.R.E. Avlsforening
8. årgang Løssalg 40.-

Indhold

3	Leder	10	Mosehullet
4	Formandens klumme	12	Naturen kan også være farlig
6	Filmdivaen fra Køge	13	Kunstig befrugtning
8	Roskilde Dyrskue 2007	15	Nyt på nettet
8	Store Hestedag 2007	16	Priser i foreningen
9	Hingstelite		

Redaktør:

Charlotte Eichel Larsen
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 2148 5211
Mail: charme@mail.dk

Materiale kan sendes på CD.
Husk frankeret kuvert, hvis du ønsker materialet retur.

*Forsidefoto: Divertida LXVI med Mona Kusch på HN Træf i Farsø, 2006. Divertida er nu ejet af Marie Eliassen.
Foto: Rikke Johnsen*

Tryk:

DE Service ApS
Esromgade 15, 2
Dør 1205
2200 København N.

Oplag: 200 stk.

Næste Deadline: 1. august 2007

BESTYRELSEN

Formand:

Lisbeth Spindler
lisbeth@pre-horse.dk
Kirsebærvej 8, Høsterkøb
2970 Hørsholm
Tlf.: 26 12 81 20

Næstformand:

Charlotte Eichel Larsen
charme@mail.dk
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21 48 52 11

Sekretær:

Zuzette Kraft
zuzette@pre-horse.dk
Sasserupvej 4
4300 Holbæk
Tlf.: 26 28 48 22

Kasserer:

Anette Thstrup
anette@pre-horse.dk
Krummerupvej 39
4250 Fuglebjerg
Tlf.: 22 31 10 77

Medlem:

Gunvor Ejstrup
gunvor@pre-horse.dk
Nashøjvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 30 95 02 82

Medlem:

Anna Vestergaard
anna@pre-horse.dk
Kirsebærvej 8, Høsterkøb
2970 Hørsholm
Tlf.: 27 11 81 16

Medlem:

Heidi Købmand Madsen
heidi@pre-horse.dk
Nortvigvej 11
8766 Nr. Snede
Tlf.: 75 76 10 16

Medlem:

Nanja Kreutz
info@lugineta.dk
Øster Børkenvej 8
7323 Give
Tlf.: 75 73 75 05

Medlem:

Maybritt Rønn
falconiana3@hotmail.com
Glavendrupvej 22
5450 Otterup
Tlf.: 20 14 40 49

Efter en temmelig våd og regnfuld vinter var det en stor lettelse, at tørvejret satte ind med masser af sol og af og til høje temperaturer i marts og april. I løbet af kort tid tørrede jorden op, og hestene behøvede ikke længere at have svømmefødder på for at komme ud på foldene. Og nu bliver jeg altså nødt til at nævne det igen: Hvor er foråret en fantastisk årstid! Træer og buske springer ud med spæde, lysegrønne blade, blomster lyser op i alle haverne, og fuglene synger af fuld hals. Foråret gør mig altid så jublende glad. Og det har lidt af den samme effekt på hestene. Der går forår i dem. Selv vallakkerne spiller op til hopperne, og der er mere krudt i dem på rideturen på banen eller i skoven. Så hold godt fast og husk ridehjelm!

Og så blev det også i år, hvor jeg kastede mig over lidt flere projekter i foreningen. Jeg er nu også blevet webmaster og næstformand. Hjemmesider har jeg ikke haft den fjerneste kontakt med tidligere, så det var lidt af en prøvelse at gå i gang med den til foreningen. Det blev ret omfattende med over 70 sider, og jeg er selvfølgelig senere blevet bekendt med, at det ikke er det smarteste program, jeg har valgt til opgaven! Det tager jeg nu med ophøjet ro, for hjemmesiden forbliver i det program indtil videre – i hvert fald til jeg får erhvervet mig HTML programdelen til det grafiske program InDesign, som jeg også laver bladet i. InDesign kender jeg efterhånden som min egen bukselomme, og der er afsindigt mange ting, der er så meget lettere at lave i InDesign frem for et Microsoft baseret program. Og når jeg skal til at lægge hjemmesiden over i InDesign, vil jeg samtidig sørge for nogle lidt mere spændende

og dynamiske features. Den tid, den glæde!

Som næstformand har jeg også påtaget mig nogle andre opgaver i foreningen, blandt andet at jeg er den ene af i alt to kontaktpersoner til ANCCE. Det er nødvendigt, at det ikke kun ligger hos én person, da det vil være alt for sårbart, hvis vedkommende er syg, på lang ferie eller andet. Vi skal hele tiden sørge for, at vi kan overlappende hinanden, så der ikke sker afbrud i vores arbejdsgange.

Og så er det nu, at dyrskuerne er lige om hjørnet. I skrivende stund er der meldt heste til både udstilling og show på Roskilde Dyrskue og Det Fynske Dyrskue. Vi har ikke hørt om nogen P.R.E. heste på Landsskuet Herning endnu, men vi håber, at der er nogle, der har lyst til at deltage – om ikke andet så i et show, hvor heste fra hele landet kan deltage. Det er nemlig vigtigt, at P.R.E. hesten er synlig i hestebilledet landet over. Racen er i sig selv så smuk, at blikfanget alene kan få andre mennesker til at forelske sig hovedkulds i dem og enten vil vide mere om dem eller endnu bedre – bare må eje en! Omtale, deltagelse i shows, konkurrencer og andet er med til at øge interessen og ikke mindst salget. Foreningen tæller nogle trofaste avlere, og det skal gerne være sådan, at folk vælger at købe en P.R.E., som står her i Danmark og ikke som første indskydelse tager til Spanien og henter en hjem. Selvfølgelig er det altid godt med nyt blod, men vi skal også sørge for, at vi får solgt vores afkom – også til nabolandene.

I dette nummer kan I bl.a. læse om, hvor farligt det kan være at ride ude i den skønne, danske natur. Alt er ved nærmere øjesyn ikke lutter idyl. Der kan være knuste flasker, trådhegn (måske endda pigtråd) godt skjult i efeuranker og langt græs, og så er der de forfærdelige luskede mosehuller, som ikke umiddelbart kan ses med det blotte øje. Rid med omtanke i terrænet og bliv nu på de afmærkede stier! En tur udenfor stierne kan vise sig at blive et fatalt valg.

I det nyeste nummer af El Caballo, som er ANCCEs medlemsblad, er der en stor artikel om tapning af hingste og inseminering af

hopper. Jeg har læst den med stor interesse, og den fik mig også til at konkludere, at spanierne ikke er lige så øvede i det projekt, som vi er herhjemme. Og det er der ikke noget at sige til. Herhjemme har vi praktiseret det siden 1970'erne, og spanierne er først lige begyndt. Men det er en lettelse at finde ud af, at mange spaniere faktisk ønsker at være meget moderne og bruge de metoder, som der benyttes i andre lande. Artiklen overbeviste mig også mere om, at basiskåringen højst sandsynligt bortfalder fra næste år. Jeg synes også kun, at det er rimeligt, at vi får lov til at tappe og inseminere hestene, når der nu skal afgives en DNA, når føllene indskrives i stambogen. Og derudover er jeg også enig i, at en kåring skal være mere grundig, end den er på nuværende tidspunkt. De gamle kåringsregler, hvor hesten fik karakterer for eksteriør, gangarter, type og helhed er meget bedre end nu. Karaktererne fortæller ejeren, hvad der er godt på hesten, og hvad der kan gøres bedre i avlen. Det har man jo også nu ved en viderekåring til kvalificeret avlsdyr, og det er nok den kategori, som ANCCE vil holde fast i at bruge som en basiskåring. Et eller andet sted er det vel kun rimeligt, at hesten skal bevise sundhed og ridelighed og ikke mindst, at de kan reproducere. Ser man på, hvordan kåringer foregår i andre avlsforbund, er den nuværende basiskåring gammeldags. Men lad os nu se, hvordan det hele kommer til at udforme sig. Mens jeg skriver dette, venter jeg på at få svar fra ANCCE om nogle hestepas, som vi har rykket for. Jeg kan levende forestille mig, hvordan ANCCEs medarbejdere arbejder i døgn drift for at komme de mange bunker til livs, og jeg har næsten helt ondt af dem. Det er en stor hurdle, de skal over, før det kommer til at køre rutinemæssigt. Jeg er ikke i tvivl om, at de nok skal leve op til det, som de har fremlagt, og derfor skal vi være bare en lille smule tålmodige endnu.

Jeg vil ønske jer alle en rigtig dejlig sommer sammen med jeres familier og ikke mindst jeres P.R.E. heste.

Charlotte Eichel Larsen
Redaktør

Formandens klumme

Vi glæder os hvert år, solen skinner, og det er sommer. Vi kan være ude med vores dejlige heste til langt ud på aftenen, få redet lange ture, dressur på banen, når det køler lidt af eller bare nyde at sidde og se på, når hestene fjoller rundt på græsset. Det er sjovt at se de nyankomne fra Spanien, de ved slet ikke at græsset kan spises, men de finder ud af det! Men siestaen har de fastholdt hos os, man er vel en rigtig spanier! Vores lægger sig gerne godt til rette et par timer om eftermiddagen!!

Og så er der alle jer, som har den store glæde at kunne se de små nyankomne føl tumle nysgerrigt rundt og se dem vokse og blive mere frække og tillidsfulde for hver dag. Vi forventer, at der vil komme omkring 5 - 7 føl i år, og jeg ønsker de heldige avlere tillykke og held og lykke med dem.

Det har været et særdeles travlt forår for bestyrelsen. Den nationale avlsorganisation af P.R.E. heste i Spanien, ANCCE, er i færd med at overtage administrationen af Stambogen fra Cria Caballar. Det har betydet, at vores lille forening har måtte være særligt opmærksomme på ikke at blive overset, da ANCCE ikke var blevet gjort bekendt med vores eksistens, hvilket vi selvfølgelig har gjort noget ved. Vi har været i Gøteborg og holdt møde med deres Manager for internationale anliggender og efterfølgende - på ANCCEs anmodning - foretaget en optælling og identifikation af samtlige af os bekendte P.R.E. heste i Danmark, som nu er indberettet til ANCCE, da de vil vide, hvor samtlige heste befinder sig. ANCCE vælger selv, hvilke

lande og foreninger de ønsker at optage som medlemmer. Vores hidtidige medlemskab hos Cria Caballar medfører ikke, at vi automatisk bliver optaget hos ANCCE. ANCCE har opstillet en række krav, som skal opfyldes af de foreninger, som ønsker medlemskab. Der er mange krav, hvor vores forening har rutiner i de fleste, men der er nye skærpede krav med hensyn til udvælgelse og uddannelse af dyrlæger, til foretagelse af blodprøver, DNA test, føl registrering m.v., og bl.a. krav om, at disse dyrlæger løbende skal på kursus m.v. i Spanien. Det er krav, som vi, og i øvrigt mange andre lande, ikke kan opfylde, da vi ganske enkelt ikke har økonomi til det. Vi har dog på bedste vis meddelt ANNCE vores muligheder og anvist gode og brugbare løsningsforslag og håber på, at vi på de få, men meget byrdefulde krav, kan få en dispensation. Vi har nu ansøgt ANNCE med alle relevante oplysninger, dokumentationer m.v. og afventer deres svar, som vi håber og tror på bliver positivt. De mange, som fortsat venter på deres papirer fra Spanien, må fortsat væbne sig med tålmodighed. Cria Caballar udsteder ikke flere hestepas til udlandet, hvilket går ud over avlere i hele verdenen. Men ANCCE har lovet, at de arbejder på højtryk for at få lavet vores hestepas fra de tidligere årgange. Dette vedrører ikke vores afventning på medlemskab. ANCCE udsteder vores pas, uanset om vi bliver optaget eller ej.

Til generalforsamlingen vedtog vi kontingentforhøjelse for A-medlemmer på kr. 100 pr. år, til dækning af udgiften til vores forventede medlemskab hos ANNCE. Det er min opfattelse, at ANCCE vil håndtere behandlingen af sager professionelt, således at alt nødvendigt papirarbejde i fremtiden vil komme til at forløbe rutinemæssigt efter en fast procedure hver gang, ligesom det uden tvivl gør det lettere for os, at ANCCE er en organisation, der anvender moderne teknik og taler og skriver engelsk.

Jeg er meget berørt af, at vi ikke kan hjælpe vores medlemmer

bedre p.t. med at fremskynde papirerne fra Spanien, og at det så længe har været et problem. Er nogen i særligt bekneb, kan foreningen tilbyde at udfærdige et bevis, hvor vi tiltræder, at den pågældende hests oplysninger til brug for et hestepas er sendt til Spanien, og at blodprøve, blodtypebestemmelse og DNA er bekræftet fra laboratoriet i Madrid, og at ANNCE har lovet os, at passet vil blive færdiggjort hurtigst muligt. Ring eller mail evt. til Charlotte Eichel Larsen.

Men heldigvis er der også en masse ting, som går rigtig godt i foreningen: Vores medlemstal er stigende, vi får næsten hver uge henvendelse fra nye P.R.E. -folk, som vil være medlemmer. Der er også en lille tilgang af medlemmer, som bidrager med udvalgsarbejde og ikke mindst en flot tilslutning til Roskilde Dyrskue 2007. I år bliver det et år i P.R.E. foreningens historie, hvor der deltager flest P.R.E. heste i Roskilde. Vi har fået en flot hjemmeside, og den er både på dansk og engelsk. Vi kan faktisk se, at den er pænt besøgt af nysgerrige fra hele verdenen. Den er vi meget stolte af, og min ros til skaberen, Charlotte Eichel Larsen, kan ikke blive stor nok. Charlotte arbejder løbende på forbedringer af siden og p.t. bl.a. på at lave en medlemsside, så medlemmer har mulighed for at kunne komme i kontakt med hinanden eller sende meddelelser til andre medlemmer.

Vi arbejder på at nedsætte et showudvalg, som Anna har fået ansvar for og et PR-udvalg, som Charlotte har ansvar for og ikke mindst arbejdes der med at arrangere en tur til SICAB 2007 i Sevilla den 20. - 25. november. Det er rigtigt godt, at der er medlemmer, som har meldt sig til udvalgsarbejde, men vi kunne sagtens bruge flere, dels til de allerede etablerede udvalg og dels til et nyt udvalg for aktiviteter/arrangementer, som står på ønskesedlen. Det optimale ville være, om vi havde et udvalg af hver aktivitet både på Sjælland og i Jylland. Vi har ingen udvalgsrepræsentanter i Jylland. Hvis nogen kunne tænke sig at deltage i udvalgsarbejde,

er i mere end velkomne til at kontakte undertegnede, Charlotte og Anna. Det skal bemærkes, at PR-udvalget sidste år bl.a. har formået, at vi nu har P.R.E. veste, kasketter, muleposer, streamere og meget mere er på tegnebrættet. Alt kan ses og købes på vores hjemmeside. Vi har sat prisen på veste ned til kostpris, selvom foreningen har brug for hver en tier, vi kan tjene, men vi håber dermed, at rigtig mange vil købe dem og gå med dem. Køb nu så længe lager haves.

Så er der de årlige dyrskuer. Vi starter med Roskilde Dyrskue den 8. - 10. juni, Det Fynske Dyrskue den 15. - 17. juni og Landsskuet i Herning den 5. -7. juli. Det er en stor glæde at konstatere, at vi har 8 udstillede heste tilmeldt i Roskilde og et showhold, på 12 heste + ryttere, en "Spansk guitarist og et antal flotte spanske damer og mænd", som øver sig flittigt i vognkørsel og kvadrille ridning, Jeg vil gerne bringe en særlig tak til Thomas Majholt, som underviser og instruerer showholdet. Det er ingen nem opgave, han har påtaget sig, men Thomas er dygtig og tålmodig. Det skrider fremad og skal nok blive flot, når hestene har forstået ordet "præcision". Også en tak til alle deltagerne, som hver gang pakker hest(e), trailere, hestevogne m.v. og kommer og øver til show. Det er både meget tidskrævende og dyrt, det kræver et stort engagement fra hver enkelt, men det er alt besværet værd, at vi i år i Roskilde kan vise de mange tusinde interesserede vores smukke heste, for hermed at styrke udbredelsen af P.R.E. hesten i Danmark. Det Fynske dyrskue er ikke at forglemme den 15. -17. juni. Fynboerne har også opnået 4 heste til udstilling og et par showheste, så også der er vores race repræsenteret pænt. Så har vi Landsskuet i Herning den 5. - 7. juli. Jeg har ikke hørt om nogen tilmeldinger. Vi må da have nogle P.R.E. heste i Jylland. Vi har da en del A-medlemmer derovre, så jeg håber da på, at Jyderne snart kommer op af stolen og får vist nogle heste frem på Landsskuet! Heidi og Maybritt er gerne behjælpelige med særlige jyske anliggender, hvis nogen har brug for information eller hjælp!

I forbindelse med opstart af showhold til Roskilde Dyrskue vil jeg undskylde på foreningens vegne, at vi først havde inviteret to heste med til show, som ikke var renracede P.R.E. heste, hvilket nogle af vores medlemmer tog anstød af. Derfor valgte vi at trække disse heste ud af showet. Jeg takker de to deltagere og deres heste for deres fremmøde og opbakning til vores show og håber at kunne byde dem velkomne ved en anden lejlighed.

Ultimo august/primio september planlægger vi den årlige Picnic tur. Datoen og stedet er endnu ikke helt besluttet, da vi i år skal vælge et nyt alternativ til Gjeddesdal Gods. Tid og sted vil snarest blive annonceret på hjemmesiden, ligesom vi igen i år vil sende invitationen ud med posten. Jeg håber at se rigtig mange af jer og også meget gerne jeres heste, og jeg vil selvfølgelig blive meget glad, hvis der skulle komme nogen fra Jylland.

Hvis nogen har forslag til et godt sted til Picnic turen 2008, evt. på Fyn eller måske i Jylland, er alle forslag velkomne.

Når vi forhåbentligt snart har fået ordnede forhold med ANCCE, har vi også planer om at arrangere en morfologisk konkurrence i samarbejde med en eller flere andre P.R.E. foreninger i vores nabolande, således at vi kan blive deltagere nok, så prisen pr. deltager ikke bliver for høj. Det er temmelig dyrt at leje et egnet sted og arrangere en spansk dommer(e) med transport og ophold.

Sidst, men ikke mindst, har vi planlagt et arrangement i det Jyske. Ute Lehman vil undervise i sine horsemanship metoder, og Morten Thomsen går videre med den konkrete ridemæssige uddannelse af hesten, ligesom de viser, hvordan man med fordel kan benytte sig af hinandens metoder. Arrangementet forventes at blive den 13. oktober. Jeg håber, at engagementet vil kunne samle medlemmer fra hele landet, også Sjællænderne og Fynboerne. Det kunne jo være, at vi fra "Øst" skulle starte op med at vise "Vest", at vi godt kan rykke os, så foreningen kan samles om nogle flere aktiviteter - såfremt "Vest"

ikke tager udfordringen op og starter op til den årlige Picnic tur selvfølgelig.

Som I kan læse, har vi igangsat mange aktiviteter, og jeg håber, at rigtig mange af jer vil deltage. Det er både lærerigt og hyggeligt at deltage i vores arrangementer, hvor der knyttes mange venskaber. Vi har jo alle en stor fælles interesse, vores P.R.E. heste, og vi bør da have en fælles kampånd for, at vores enestående heste bliver kendt, udbredt og anerkendt blandt andre hestefolk, og det gør den kun, når vi tager ud og deltager der, hvor de andre kommer eller inviterer til arrangementer, hvor vores heste kan opleves.

Jeg har et personligt mål for foreningen i år: Jeg vil forsøge at imødegå, at jeg ofte har hørt medlemmer "mumle" om, at bestyrelsen er en lukket klub, og at man ikke hører noget om, hvad der foregår, og at man ikke kan være med, at det altid er de samme, der er med osv.!

I nærværende klumme har jeg bredt orienteret om, hvad der rører sig i bestyrelsesarbejdet p.t., og alle, som måtte have kommentarer eller forslag til forbedringer og tiltag, er altid velkomne til at kontakte mig.

Jeg lytter også gerne til utilfredse medlemmer, da man skal rette sine fejl og altid kan gøre noget bedre. Dog har jeg en forventning om, at dem, som har kritik, også er medvirkende til en drøftelse af konstruktive forbedringsforslag. Man skal ikke bare sidde og brokke sig, og når man så bliver opfordret til at medvirke positivt med et godt råd eller en hjælpende hånd, så har man ikke tid. Vi er ingen "lukket klub", og I kan altid være med. Der er masser at hjælpe med, men det er næsten altid de samme, som melder sig. Det er faktisk ret ærgerligt, og det skal vi have ændret på allerede i år.

Lisbeth Spindler
Formand

Filmdivaen fra Køge

af Charlotte Eichel Larsen

På en meget smuk april eftermiddag kørte jeg en tur til Køge for at besøge Sarah Krabbe og hendes 3 P.R.E. heste. I et tidligere nummer af Paso Español fortalte Sarah den fantastiske historie om sin hoppe, Comprometedora (i daglig tale kaldet Dueña), der fik tvillinge hoppeføl. Nu er tvillingerne 2 år gamle, og de stortrives. I mellemtiden er det også blevet konstateret, at de er tveæggede. Men det var nu ikke for at fortælle mere om tvillingerne, at jeg besøgte Sarah. Næh, det var nu efter, jeg så børnefilmen Oskar og Josefine i fjernsynet i Påsken. Her er Dueña nemlig med i en større statistrolle! Og det er ikke første gang, at Dueña betræder de skrå brædder med sine hove. Hun er efterhånden en ret erfaren dame og må vel nærmest betegnes som en ægte filmdiva.

Mens jeg sad og så filmen, voksede min respekt mere og mere for de spanske heste. Der er altså ikke noget at sige til, at man ser flere af dem i film fra hele verden. De er lærenemme, og de er smukke! Og nu ville jeg

høre lidt om, hvordan det gik til, at Dueña blev filmstjerne, og hvordan filmfolkene egentlig fik hende til alt det, som hun har bevist på lærredet.

Det hele begyndte med, at Henrik Koier Andersen ville skrive en bog om tilkøring af heste og køre dem for lange liner. Sarah kender Henrik, som til dagligt driver en stor virksomhed, der både restaurerer og håndbygger hestevogne, udlejer alle slags dyr og rekvisitter til film, TV og reklame, og ikke mindst kører han hestevogn til studenterfester,

bryllupper og begravelser. Henrik er en meget erfaren kusk, og han er dygtig til at tilkøre heste og ikke mindst udse sig de dyr, som vil egne sig til filmproduktion. Det er ikke kun deres udseende, der skal være i orden. De skal også være fornuftige, rolige, lærenemme og kunne tåle lidt af hvert. Ikke noget med dårlige nerver her! Sarah lånte Henrik Dueña, og det blev til mange køreture tur/retur til Tappernøje. For sjov sagde Sarah til Henrik, at han da bare skulle sige til, hvis han skulle bruge en smuk skimmel til en film. Det grinede Henrik nu ikke så meget af, og der gik ikke længe, før han tog Sarah på ordet.

Efter julekalender succesen, Jesus og Josefine, besluttede filmselskabet at følge den op med en biograffilm. Det blev til Oskar og Josefine, to børn i nutiden, som trylles tilbage i fortiden med gudfrygtige bønder, onde, sorte mænd og heksebrænding. Henrik Koier Andersen leverede samtlige heste og andre dyr til filmen, og nu skulle det blive spændende, om Dueña kunne bruges. Hun skulle nemlig også kunne gå med to små ryttere. Det mente, Sarah, at der ikke var nogen problemer i. Det var vel børnene, der skulle

sidde på hende. Men de to børn, som spiller Oskar og Josefine, var rædselsslagne for hestene, så Henrik skulle i gang med det helt store benarbejde for at vænne dem til hestene og være trygge ved at sidde på en hest. Henrik arbejdede med børnene, og langsomt vænnede de sig til Dueña og fik overvundet deres angst for de meget store dyr.

I filmen er der blandt andet et vildt ridt gennem skoven og ud på sletten, hvor de to børn – tilbage i tiden – bliver forfulgt af onde, sorte mænd på sorte Friesere. Her nyttede det ikke at få børnene til den opgave, så Henrik fandt hurtigt to meget små ryttere, som snildt kunne gå for at være de to børn. I selve filmen er det faktisk heller ikke til at se, at det ikke er børnene, der rider for fuld galop i filmen. Et andet problem opstod i forbindelse med det vilde ridt. Dueña kan lide at løbe, og hun løber stærkt. Faktisk løb hun så stærkt, at de måtte tage scenen om nogle gange, fordi Frieserne simpelthen ikke kunne følge med hende. Den ene af rytterne på Dueña må til sidst holde hende tilbage, så det kom til at se ordentligt ud. Det skulle jo også være spændende! Selve ridtet er optaget fra et kamera monteret på en bil, som kører ved siden af de galopperende heste, og fra en helikopter lige over hestene. Sådant en helikopter med pilot har en heftig timepris, så det var bare om at koordinere, hvornår hestene skulle sætte af fra skovbrynet, så scenen kom i kassen. Og hurtigt fandt hestene ud af, at når helikopteren var næsten over dem, så var det af sted for fulde gardiner! Det var lige før, at rytterne måtte holde på hat og briller! Ingen af hestene tog den fjerneste notits af hverken bilen eller helikopteren. Ret imponerende, når man tager i betragtning, hvor meget sådan en maskine larmer.

En anden scene, som også imponerede mig var, at drengen fra fortiden pifter på Dueña ude

i skoven, og så kommer hun løbende imod ham. Hvordan gør de dog det? Har Sarah stået og trænet derhjemme med flere sække fulde af godbidder? Nej, der var en meget bedre måde at gøre det på. Under optagelserne havde Dueña en kørekammerat i traileren, så hun ikke skulle være for meget alene. Den fik hun knyttet sig til, og da denne scene skulle laves, fik Henrik en idé. Kameraet blev sat i position, og en af hans ryttere trak Dueña ned til skovbrynet. Kørekammeraten blev stillet bag ved kameraet, og så håbede Henrik, at Dueña ville løbe tilbage til ham. Heste er jo flokdyr. Scenen blev startet, der blev sagt OK til at slippe Dueña, og så gik det løs. Den scene blev kun optaget én gang, for den gik i kassen første gang. Dueña reagerede fuldstændigt, som Henrik havde forudset, og hun løb glad lige mod kameraet. Da der blev sagt, Ja tak, hujede hele filmholdet og klappede vildt. Det er altid godt, når en scene går hjem første gang.

Frieservallaken Jeroen er ejet af Henrik Koier Andersen. Han er lånt ud til Sarah Krabbe, som rider ham til dagligt.

Filmen blev optaget i og omkring Jægersborg Dyrehave, og det tog cirka 3 måneder. Dueña blev brugt til optagelser i sammenlagt 3 uger, og Sarah var med hver gang. Og det bliver ikke sidste gang, at vi ser Dueña på lærredet. Den nye Far til 4 film, Far til 4 i stor stil, der havde premiere i julen 2006, har også Dueña på rollelisten. Og lur mig, om der ikke kommer flere spanske heste med i danske film. Henrik Koier Andersen har selv en del Friesere, og han er nu også blevet ret begejstret for de spanske heste. Han er begyndt at se sig om efter nogle spanske heste, for de hvide/skimlede heste er også eftertragtede i film, TV og reklame.

Sarah ligger heller ikke på den lade side. Hun har været meget aktiv med Dueña, og de har været med til både ridderfestival på Amager Fælled, Roskilde Dyrskue, Albertslund Festuge og ikke mindst bagrytter til bryllupskareten.

Faktaboks Henrik Koier Andersen

I generationer har familien Koier Andersen handlet med både heste og hestevogne i en tid, hvor hestevogne var det mest almindelige transportmiddel. Det er blevet i familien, og Henrik Koier Andersens far, Henning Koier Andersen, havde stor interesse i heste og ikke mindst kørsel, som var hans store hobby.

Henrik Koier Andersen er derfor vokset op med heste og hestevognskørsel, og efter endt uddannelse gik han med i forretningen og udvidede den i 1985 med at leje heste, hestevogne med videre ud til film, TV og reklame. Derudover restaureres der mange vogne og kareter hos Henrik, heriblandt en meget smuk en af slagsen fra de kongelige stalde.

I 2005 overtog Henrik virksomheden, Scanprops, som udlejer alskens rekvisitter til film, TV

og reklame. Der er ikke den ting, man ikke kan finde her, f.eks. barnevogne fra mange tidsaldre, globuser, senge, spande, telefoner og endda ølkasser!

Henrik har i dag en større ejendom i Tappernøje, Sydsjælland, og det må siges at være nødvendigt med plads, for ikke mindst de mange smukke hestevogne og kareter har brug for plads under tag. Og så er der alle dyrene. Det er ikke kun heste, der lejes ud. Det er også køer, høns, ænder, geder, får - ja, alt hvad man f.eks. skal bruge til en bondegård i bedste Morten Korch stil.

Når jeg nu nævner, at Henrik primært har sorte friesere, som både rides og køres, så har de fleste også både mødt ham og set eller endda genkendt hestene fra film og reklamer. Henrik har også haft sin gang på Roskilde Dyrskue med et smukt firspand.

Efter at have lånt P.R.E. hoppen Dueña af Sarah Krabbe, er Henrik blevet lidt lun på P.R.E. hesten. En gråskimlet eller hvid hest skaber blikfang i en film eller en reklame, og de er også meget smukke for vogn. Det vil kun være meget glædeligt, hvis Henrik ønsker at bruge P.R.E. heste til sin virksomhed.

Har du lyst til at læse mere om Henrik Koier Andersen og ikke mindst Scanprops, så gå ind på hjemmesiden: www.koier.com og se de mange billeder af hestevogne og kareter, der bliver restaurerede. De ankommer som støvede, lurvede og meget bedagede transportmidler og kommer ud som de mest fantastiske og meget smukke vogne. Du kan også finde en alfabetisk liste over rekvisitter, som kan lejes hos Scanprops.

Roskilde Dyrskue 2007

Kære medlemmer.

Nu tager mange af os snart af sted på Dyrskue den 8. - 10. juni. I år er vi mange, og vi glæder os meget til at bruge 3 dejlige dage sammen med jer i hyggelige omgivelser. I år er det en stor glæde, da vi sidste år kun mødte op med 1 udstillet hingst og 2 showheste, hvilket jo slet ikke er nok til at mætte ca. 80.000 tilskuere, som selvfølgelig alle sammen vil opleve P.R.E. hesten.

I år vil der for første gang være mulighed for at opleve ca. 20 P.R.E. heste på Dyrskuet. Der vil derfor være rigelig mulighed for at møde både hesteejere, ryttere, hjælpere, mønstrere og endda også kuske, som alle har interesse for P.R.E. hesten.

Der vil være rig mulighed for at udveksle erfaringer og tale med andre P.R.E. interesserede mennesker.

Selvfølgelig rummer dyrskuet meget andet end heste. Man kan bl.a. opleve det hotteste inden for malkemaskiner, de tungeste tyre i Danmark, traktorrace i fuld badutspring, diverse krimskrams boder, rideudstyr i lange baner, får, kaniner, geder og alt muligt andet spændende. Der er aktiviteter for de helt små og til de helt voksne. Det er tre dejlige og sjove dage på Roskilde Dyrskue, som foreningen opfordrer deres medlemmer til at besøge.

Foreningen vil være på pladsen med en lille informationsstand

sammen med de mange P.R.E. interesserede mennesker. Vi vil prøve at give den danske befolkning et godt indtryk af, hvad en P.R.E. hest er.

Hvis nogle af jer skal på dyrskue i år, men uden hest, er I meget velkomne til at give en hånd med, hvis I har lyst. Det kan være alt fra hjælp i showet til hjælp i staldene og informationsstanden m.m. Der er nemlig brug for så mange hænder som muligt. Så kontakt mig, på anna@pre-horse.dk eller 27 11 81 16, og lad mig vide, om I har lyst til at give en hånd med ved årets Roskilde Dyrskue.

På gensyn.

Store Hestedag 2007

Kære medlemmer.

Vi minder jer om Store Hestedag i Roskilde den 1.- 2. september 2007.

Sidste år gæstede omkring 8.000 mennesker Dyrskuepladsen, som dannede rammen om arrangementet. Formålet med arrangementet er at vise de mange forskellige muligheder, der er, når man beskæftiger sig med heste. Alle heste, med eller uden papirer, kan deltage og blive bedømt af de erfarne dommere. Her er også mulighed for at deltage i dressur- og springkonkurrencer og ikke mindst lave show.

Arrangementet bliver igen i år udvidet til to dage, da man har ønsket at gøre plads til flere heste og flere aktiviteter. Sidste år var der mere end 600 heste på pladsen og en enkelt zebra.

Ønsker I at være med til denne dejlige dag, kan I læse mere på www.storehestedag.dk

Tilmeldingsblanketterne er først tilgængelige fra 1. juli 2007.

Tilmelding til Store Hestedag

Der er tre typer af tilmeldinger til Store Hestedag:

Ryttermarked

Tilmelding 1. april - 8. august

Salgsheste

Tilmelding 1. maj - 1. august

Udstillings- og konkurrenceheste

Tilmelding: 1. juli - 1. august

Hvis nogle beslutter sig for at deltage i nogen af ovenstående kategorier, vil foreningen meget gerne høre om det, da vi dette tilfælde vil tage derved med en lille stand. Og hvis nogle vil være med til enten at hjælpe i standen eller have hest med, så send en mail til Anna Vestergaard på anna@pre-horse.dk eller ring på 27 11 81 16.

Vi ses til Store Hestedag!

Med venlig hilsen
Dansk P.R.E. Avlsforening.

Hingstelite

Jylland

Atento XIV

Brun, 159 cm
Blodlinier: Guardiola, Lozo Diaz,
Terry
Pris: 4.500 kr.
Ejer: Laila Bøgh Frederiksen
98 26 13 79
Vodskov

Dupin

Skimmel, 166 cm
Blodlinier: Camacho Benitez,
Granda, Yeguada Militar
Pris: 5.000 kr.
Ejer: Stutteri Sant Jordi v/
Birgitte & Jes Thomsen
30 82 93 02
Ålestrup

Guerrer

Skimmel, 165 cm
Blodlinier: Pallares, Cardenas
Osuna
Pris: 7.000 kr. + moms
Ejer: Lis Kristiansen
20 16 82 66
Silkeborg

Majito VII

Skimmel, 168 cm
Blodlinier: Lovera, Bohorquez,
Militar, Vargas, Terry
Pris: 7.900 kr.
Ejer: Cathrin Abigail
Them

Mambo IV

Skimmel, 166 cm
Blodlinier: Rafael Lopez Mendez,
Militar
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Anne-Marie Olesen
98 96 33 31
Hjørring

Mayordomo VIII

Skimmel, 158 cm
Blodlinier: Maibe
Pris: 10.000 kr.
Ejer: Nanja Søbakke Kreutz
75 73 75 05
Give

Salinero X

Skimmel, 158 cm
Blodlinier: Militar, Romero
Benitez, Terry
Pris: 6.900 kr.
Ejer: Cathrin Abigail
Them

Taranto XVII

Sort, 165 cm
Blodlinier: Boloix, Urquijo, Terry,
Conde Muñoz
Pris: 9.900 kr.
Ejer: Cathrin Abigail
Them

Fyn

Ebano LXXI

Skimmel, 164 cm
Blodlinier: Expasa, Terry, Militar,
Bohorquez
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Fam. Rønn
20 14 40 49
Otterup

Legionario XXVI

Skimmel, 168 cm
Blodlinier: Salvatierra, Chichina,
Terry
Pris: 7.000 kr.
Ejer: Peter Jensen
66 12 35 97
Odense M.

Sjælland

Chico IV

Skimmel, 163 cm
Blodlinier: Militar, Boloix, Lazo
Diaz
Pris: 5.000 kr.
Ejer: Hanne Kapitanska
56 82 20 96
Køge

Duque DS

Skimmel, 160 cm
Blodlinier: Agropecuarias. Lazo
Diaz, Militar
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Ninette Graugaard
21 24 93 33
Sorø

Libano III

Brun, 163 cm
Blodlinier: Urquijo
Pris: 8.000 kr.
Ejer: Annette Siren
49 71 93 04
Gilleleje

Sverige

Alferez IV

Brun, 165 cm
Blodlinier: Peña Gutierrez,
Guardiola, Expasa
Pris: 12.500 SEK
Ejer: Stutteri Pepino
+46 42 321 320

Zagal XI

Skimmel, 164 cm
Blodlinier: Militar, Granda
Pris: 15.000 SEK
Ejer: Stutteri Pepino
+46 42 321 320

Mosehullet

af Anna Vestergaard

Det er nu lang tid siden, man hørte om hesten, der druknede i et mosehul i Rude Skov. Det er så længe siden, at vi har glemt det - eller stadig prøver at glemme det. Jeg glemmer det aldrig, og jeg vil for første gang fortælle den virkelige og sande beretning.

Jeg ønsker ingen medlidenhed eller skulderklap, da jeg den dag i dag har sørget, det jeg skal, og jeg føler nu, at jeg må fortælle og advare andre. Jeg vil minde folk der færdes i skoven om, hvor farligt det egentlig er. I selv de bedste skove må man være varsom, da faren lurder lige rundt om det næste træ.

Det hele startede en forårssøndag morgen i 2001. Skovbunden var smukt dækket af visne blade i alle efterårets farver. Solen stod højt på himlen, og de første sommertegn var allerede begyndt at vise sig. En perfekt dag til en ridetur i skoven. Vi red i skoven af ridestier, som var flot markerede med symbolet af en hestesko. Rude Skov er en smuk skov, kendt for dens bakker, bugter og smukke søer - men under overfladen af alt det idylliske rummer den også ensomme grantræer og bundløse moser.

Stien, vi red på, førte os rundt i skoven, steder vi ikke havde været før, og steder vi aldrig kommer igen. Et sted vi aldrig glemmer, var det sted, hvor et træ var væltet ned over vores

symbolske sti. Et træ, der endnu ikke var blevet fjernet fra efterårets storme. Men skovbunden var ens alle steder, overalt lå der visne blade, og overalt var der smukt. Så vi valgte - uden at tænke - den logiske vej udenom træet. Et valg vi i dag aldrig tilgiver os selv! Sanserne, adrenalinen, følelserne og hjernen koblede ind, men dog var vi ikke i stand til at reagere på, hvad der pludseligt skete.

Den hest, der gik forrest, var pludselig væk i jorden med rytteren i sadlen! Jeg kunne nu mærke, hvordan min egen hest begyndte at glide på kanten - på vej ned over dem. Men noget har holdt den tilbage og forhindret den i at falde i afgrunden. Den dag i dag kan jeg stadig ikke svare på, hvorfor den ikke faldt med. Få sekunder efter dukkede hest og rytter op til overfladen, og min hest fik fast grund under hovene igen. Jeg kom dog hurtigt af og fik hjulpet rytteren i dyndet, mens min egen hest hurtigt var over alle bakker - på vej hjem i sikkerhed.

Vi stod nu hjælpeløse på et fremmed sted i skoven. Der var ingen hjælp - kun vores skrig, der gav ekko. Til vores held var mobilen opfundet, og til jeres held - har I den altid på jer? Især når I rider ud, kan den redde liv! Det føltes som timer, før Falck fik sporet vores opkald og kunne bringe hjælp - dog få sekunder for sent! Hesten lå i dynd, vand og mudder og kun med hovedet frit, og kramperne, som den fik fra det kolde vand, blev stærkere - hans skrig blev højere og blikket i hans øjne mere opgivende. Vi stod på kanten af afgrunden med hænderne i trossen og bad til, at han ikke gav op, men ville blive ved med at kæmpe i det isnende vand.

Da sirenerne lød gennem skoven, voksede der håb i vores hjerter, og jeg løb mod lyden af frelse. Kun et tanke gik gennem mit hoved, nemlig håbet om, at ambulancen havde et reb. Vi

havde en plan: Vi ville have et reb om halsen på hesten, så den ikke sank mere - i vores tanker kunne vi sagtens trække den op - os to - vi manglede bare et reb.

Håbet greb fat i mig, da jeg så ambulancen, og jeg var da helt sikker på, at vi nok skulle få ham op! Ambulancen stoppede, og jeg hørte mig selv råbe "reb!!" - dog reagerede ingen af dem, da de havde set noget, jeg ikke havde. Deres blik var slet ikke på mig, men forbi mig - ned mod mosen.

Jeg vendte mig forvirret og så til min enorme frygt rytteren komme gående imod mig. Men hun skulle jo holde hesten? Hvor var hesten? Hvorfor? Tankerne fløj gennem mit hoved. Et øjeblik forhindrede jeg alle tanker i at komme til mig. Jeg ville ikke tænke på, hvad der var sket. Jeg så mod mosen, og til min forskrækkelse så jeg kun én levende skikkelse. Rytteren gik fast og direkte imod mig, tårerne trillede ned af hendes kinder. Jeg var lammet. Hun greb om mig og holdt mig fast, og først der vidste jeg, hvad der var sket. Var det et mareridt, som kun hun og jeg oplevede? Hvor var vores elskede hest? Den vi havde haft fra den var ganske ung og selv lært alt. Den hest, der havde forvoldt så meget smerte og så meget glæde.

Hvad der skete derefter, forstod jeg ikke og har den dag i dag svært ved at forklare hvorfor. Pludselig, inden vi havde fået set os om, havde beredskabsstyrelsen sat dykkere i mosehullet. De var nede i 30 meters dybde, og end ikke der kunne de bevise vores påstand om en mistet hest. Heller ikke de fik indblik i vores mareridt! De fandt ham aldrig og har aldrig gjort det. Han ligger der stadig til minde om faren.

I dag samler jeg mine tanker om, at min hest engang i fremtiden kommer til at stå på et museum - fuldt bevaret, og den tids

befolkning vil beundre ham og se, hvordan vi red i år 2001. Måske en dag vil vi få mere sikkerhed i skovene. Man vil sørge for, at væltede træer, der blokerer stier samt ukendte mosehuller, ikke finder sted. Men beder du skoven om at komme med advarsler på farlige steder, svarer de blot "så ville det jo blive en skilteskov!"

Derfor, lad nu dette være sidste og eneste gang, man hører om nogle, der er faldet i et mosehul og aldrig er kommet op igen. Jeg ser tit det hele for mig i mine mareridt og i tiden, før jeg sover. Det vil jeg altid gøre. Tankerne flyver, gjorde vi det rigtige? Hvad kunne jeg have gjort? Hvad nu hvis?

Tanker, som er der, og som altid vil være der.

Jeg vil til alle tider minde folk om faren ved at miste en, man elsker lige pludseligt – og på få minutter kan alt være tabt. Det er måske mit kald, og nu synes jeg tiden er moden til at få ordene skrevet. Husk det nu på jeres vej – elsk dyrene, mens I kan og bevar minderne om dem, når de er væk. Men pas på ude på jeres vej. Ét forkert valg kan betyde katastrofe.

Køb P.R.E. reklame gennem foreningen til dig og din hest

Mulepose

Kan snildt indeholde 2 A4 ringbind. Vælg ml. hvid med korte hanke eller sort med lange hanke.

Pr. stk. **75 kr.** ex. forsendelse

Ridevest

Lækker ridevest med logo for og bag i "guld".

Pr. stk. **390 kr.** ex. forsendelse

Har du selv en vest eller et underlag, kan du få den broderet for 230 kr. + forsendelse.

Kasket med logo

Smart og moderigtig kasket med foreningens logo. Sort/grå.

Pr. stk. **100 kr.**
ex. forsendelse

Streamer eller logo til bilen

Vælg mellem lang streamer eller kvadratisk logo.

Pr. stk. **50 kr.** ex. forsendelse.

Ved bestilling: Send en mail til anette@pre-horse.dk

Naturen kan også være farlig

af Charlotte Eichel Larsen

Et andet sted her i bladet kan man læse om Anna Vestergaards forfærdelige oplevelse for 6 år siden, da hun under en ridetur i Rude Skov mister en hest i en af de mange bundløse søer og moser, som findes i mange skove. Mange skove skiltes i dag med advarsler, inden man går ind, og så er det på folks eget ansvar at færdes udenfor de anmærkede stier (der fandtes ingen advarselsskilte i Rude Skov før 2002 – red.). Det er sådan, at de personer, som er ansat af skovens ejer (staten eller privatpersoner), gør meget ud af at bevare de eksisterende stier og vedligeholde dem. Af og til anlægges der nye stier, og de vil være belagt med grus eller andet, så man ikke er i tvivl om, at der er sikkert at gå der.

Der er mange, der færdes i skovene, især i efteråret. Her bliver der plukket bær og svampe og ikke mindst samlet forskellige naturting til f.eks. juledekorationer. Så er det, at folk går udenfor stierne, og det kan altså være farligt. En svampeplukker havde nær mistet livet i 2002 i et af de luskede mosehuller i Rude Skov. Først efter gentagne opfordringer satte skovstyrelsen advarselsskilte op til indgangene i Rude Skov. Mosehuller har stillestående vand, og når det er dækket af blade, ligner det fuldstændigt almindelig skovbund. Der er knapt nok en niveau forskel, der fortæller, at her er der en fordybning. Så pas godt på derude. Og skiltes skoven med disse bundløse huller, så lad

være med at gå eller ride udenfor stierne!

Det er meget forskelligt fra skov til skov, hvor mange af disse mosehuller, der findes. Nogle områder er mere vandfattede end andre, og i vandfattede områder vil det være mere sjældent at finde hullerne. Moderne dræning er også med til at stoppe vandtilførslen til moserne, og de tørrer til sidst helt ud. Får skoven lov til at brede sig, vil træerne efterhånden også være med til at dræne vandet fra hullerne. Men det kan tage flere hundrede år, før sådan et mosehul tørrer ud, og så er det, at man finder resterne af mennesker og ting, som er faldet eller er lagt i mosen. Som eksempler kan jeg nævne Tollundmanden, som blev fundet i tørvemosen ved Bjældskovdal ved Silkeborg i 1950, Grauballemanden, som blev fundet to år efter i samme område og et utal af redskaber til at grave tørv med. Disse stakkels mennesker stammer tilbage fra jernalderen, (500 år f. kr. – 800 e. kr. – red.) hvor de højst sandsynligt blev ofret til datidens guder, så de har ligget der en rum tid.

Så ser du noget på din vej, der kan ligne en sø omgivet af højt græs, eller måske en lidt sumpet eng, så skal du allerede her være på vagt. Det er en mose med tuer og dynd, og dyndet, som er sejt mudder, kan trække selv de strammeste støvler af en.

Jeg har selv prøvet at få en

grundig forskrækkelse til hest tilbage i 1987. Jeg boede dengang ved Skælskør på Sydsjælland. Gården, jeg og mine forældre boede på, lejede vi af godset, Espe, og der var både Storbælt med en fin sandstrand, en lille skov og en stor skov, som jeg måtte ride i. Jeg havde dengang min Shagya araber, og vi tog ofte på udforskende ture. En dag fulgte jeg et traktorspor, som altså ikke er ensbetydende med en afmærket sti! Jeg fulgte den i et lidt kuperet terræn, og vi nåede ned i bunden, hvor min hest lige pludselig røg i et hul. Heldigvis var han så vaks at snurre rundt, fordi der var fast grund under hans bagben, og vi kom helskinede – om end lidt våde – op af det usynlige hul. Da jeg så kigger mig omkring, kan jeg da godt se, at der vokser både siv og dunhammerer – planter, som kun vokser med fødderne i vand. Jeg var rasende over min egen dumhed, forskrækket over, hvor galt det kunne have gået, og tanken om at ligge hjælpeløs derude helt alene, skræmte livet af mig. På det tidspunkt var mobilene store kasser med et telefonrør på siden! Jeg fortalte hverken mine forældre eller godsejeren om den oplevelse, men jeg gav den videre til andre ryttere, der red i skoven. Godsejeren skulle jo helst ikke vide, at jeg var redet udenfor stierne, for det måtte man nemlig ikke!

Rid i skoven med måde og rid kun der, hvor I må. Det er både til glæde for jer og for skovens folk, som har ansvaret for skoven.

www.ancce.com

National avlsorganisation i Spanien
Administrator af PRE stambogen
Vores nye samarbejdspartner
Ny IT platform til gavn for alle

Kunstig befrugtning

Oversættelse:

Charlotte Eichel Larsen

Kilde: *El Caballo Español* marts-april 2007

Kunstig befrugtning af heste blev for alvor udbredt i 1980'erne, da man opdagede, at det havde mange fordele for både hingst og hoppe. Hingsten bliver tappet, og hoppen bliver insemineret, når den har ægløsning. På den måde undgår man også smitte fra hingst til hoppe og omvendt, som kan være en risiko ved naturlig bedækning.

Der kan være flere årsager til, at en avler vælger at benytte sig af kunstig befrugtning. Ofte benytter man sig af den, fordi hingsten står meget langt væk eller endda i et helt andet land. Ved tapning og inseminering nedsætter man de mange risici ved at transportere hoppen over længere afstande og ikke mindst fysiske skader på både hingst og hoppe ved naturlig bedækning. Kunstig befrugtning har mange fordele:

- Det giver en højere drægtighedsprocent hos hopper, som har svært ved at komme i fol.

- Det reducerer risikoen for fysiske skader på både personalet, hingsten og hoppen – især, hvis hingsten er meget ophidset ved bedækning.
- Det giver mulighed for at benytte hingste, som har psykiske eller reproduktive problemer.

Fra hingsteholderens side er tapning af hingsten et stort plus, da det giver flere hopper til hingsten. Kunstig befrugtning består i, at man tapper hingsten, behandler sæden med væsker til enten kølesæd eller frostsæd og dernæst får insemineret hoppen. Der er tre typer, som bruges ved inseminering: Frisk sæd, kølesæd og frostsæd. Det er vigtigt, at sæden bliver behandlet korrekt for at opnå en maksimal overlevelsesprocent for sædcellerne.

Tapning og vurdering af hingstens sæd

Som regel er sæden tappet ved hjælp af en kunstig vagina, hvor temperaturen og størrelsen reguleres ved hjælp af varmt

vand. Hingsten får lov til at snuse til en "teaser", som meget vel kan være en hoppe i brunst, og hopper derpå på enten en vallak eller en "dummy", som ofte er en aflang træbjælke godt foret med skumgummi og læder. Mange kalder denne "dummy" for Fantomet. Når sæden er samlet i den kunstige vagina, bliver det opbevaret ved kropstemperatur, som er 38 grader C, indtil det er blevet vurderet og undersøgt.

Vurderingen af sædkvaliteten bliver fastsat ud fra mængden, koncentrationen (det totale antal sædceller er resultatet af mængde og koncentration) og antal levende sædceller (de skal svømme den rigtige vej). Andre parametre, som vurderes er: Stadfæstelse, procent levende sædceller, PH værdi og bakteriedyrkning (især hvis man har mistænkt hingsten for at have bakterier i sæden).

Behandling af sæden

Sæden kan bruges frisk, kølet eller frosset. Behandlingen og varigheden af hver type er forskellige:

- Med frisk sæd bliver hopperne insemineret umiddelbart efter tapningen af hingsten. Både hingst og hoppe må være til stede samtidigt, for at det kan lade sig gøre, eftersom gennemsnits levetiden for sædcellerne udenfor kroppen er meget kort. Der bliver benyttet doser på 40 ml og 500 millioner levedygtige sædceller til denne form for inseminering.
- For at lave kølesæd skal der bruges fortyndervæske, som sikrer, at sæden kan konserveres ved 4 – 5 grader C i en periode på 48 timer. På den måde kan man nå at transportere sæden over en længere afstand. Doserne skal

Den kunstige vagina, som varme- og trykreguleres ved hjælp af varmt vand. Sæden opsamles i glas-set, hvorefter den bliver behandlet til enten frisk sæd, kølesæd eller frostsæd.

min. indeholde 500 millioner levedygtige sædceller.

- For at lave frostsæd skal der benyttes en speciel behandling af sæden. Der bruges flydende nitrogen (-196 grader C) for at konservere sæden. Det ødelægger mange sædceller, derfor er det vigtigt, at sæden er af meget god kvalitet med en høj koncentration levende sædceller. Der skal være min. 800 millioner sædceller pr. strå, som indeholder 5 ml.

Inseminering

For at inseminere skal der være et godt samarbejde mellem hingsteholder og hoppe ejeren. Ankommer sæden for tidligt eller for sent til hoppen, er det både spildt arbejde og spild af penge.

Vigtige ting man skal huske

For hingstens vedkommende er det vigtigt, at man kender til kvaliteten og levedygtigheden af sædcellerne. Som hoppe ejer skal man afgøre, hvilken type sæd der ønskes til insemineringen med udgangspunkt i, hvor langt sæden skal transporteres.

Hoppe ejeren skal forinden have undersøgt priserne for tapning og behandling af sæden.

Når sæden ankommer, skal det være timet sådan, at hoppen har ægløsning ved inseminering. Dyrslægen scanner hoppen for at fastslå tidspunktet for ægløsning og kan eventuelt sprøjte hende i gang.

Hoppen får ofte bundet halen ind og bliver vasket grundigt omkring vagina. Benytter man frostsæd, er det ikke altid nødvendigt at tømme den inden hoppen insemineres. Dog bliver man nødt til at tømme den, hvis man ønsker at fastslå antal levedygtige sædceller. 24 timer efter insemineringen bliver hoppen scannet igen for at undersøge ophobning af væsker og ægløsning.

Andre vigtige detaljer

Kølesæd bør ankomme inden for 24 timer før behandling og bør insemineres inden for 24 til 36 timer. Hoppen skal altså helst have ægløsning inden for denne periode.

Der er flere procents chance for, at hoppen bliver drægtig, hvis hun insemineres 24 timer før ægløsning.

Med frostsæd er der en lavere chance for drægtighed. Frostsæd har kort levetid i det øjeblik, det insemineres i hoppen (6 - 12 timer). Derfor er det vigtigt, at inseminering med frostsæd sker så tæt på ægløsningen som muligt. Dyrslægen scanner hoppen hver 6. eller 12. time.

Ved at benytte kunstig befrugtning åbner der sig et helt nyt marked af muligheder. Der kan laves sædbanker, som sikrer, at avlen af racen hele tiden forbedres. Og med benyttelse af kølesæd gør det alt nemmere for både hingsteholder og hoppe ejer, hvis deres heste står meget langt fra hinanden.

Fra redaktionen:

Tapning og inseminering har foregået i Danmark i årevis. De danske dyrslæger er på det område meget erfarne, og de er meget dygtige til at behandle sæden, hvor der opnås en høj leveprocent blandt sædcellerne. Dog skal man være opmærksom på, at det ikke er ligegyldigt, hvornår hingsten bliver tappet. Tappes han i f.eks. en meget varm sommer, kan man risikere, at mange af sædcellerne er døde. De dør simpelthen af varme i hingstens bughule, hvis temperaturen kommer op på 42 grader C. Det tager hingsten 2 måneder at producere nye

Hjemmesiden

Efter den nye hjemmeside gik i luften, har det været interessant at se udviklingen i besøg på siden. Inden hjemmesiden blev lavet om, var der alligevel en del besøg fra hele verden. De fik dog ikke så meget ud af teksten, fordi den engelske version var fjernet igen pga. pladsmangel.

I december 2006 var der i alt 22.027 besøg. I januar 2007, 38.597 og i februar 2007 33.177 besøg. Så kom den nye udgave - først på dansk og senere på engelsk. Det gav pote.

I marts 2007 fik vi besøg 79.036 gange, og det var fra følgende lande startende med det land, som har besøgt os flest gange: Danmark, US Com, Norge, Sverige, Holland, Grønland, Belgien, Tjekkiet, Ungarn, Østrig, Kina, Frankrig, Sveits, Tyskland, Finland, Grækenland, Brasilien, Færøerne, Vietnam, Japan, Pakistan, Thailand, Italien og Spanien.

I april så det sådan ud med i alt 72.829 besøg: Danmark, US Com, Norge, Sverige, New Zealand, Holland, Finland, Tyskland, Frankrig, Italien, Ungarn, Polen, Belgien, Island, Brasilien, Færøerne, Sveits, Tjekkiet, Rusland, Australien, Japan, Marokko, Mexico, Argentina og Grækenland.

Pr. 16 maj havde vi 18.920 besøg: Danmark, US Com, Norge, Sverige, Finland, Spanien, Østrig, Holland, Frankrig, Ungarn, Belgien, Tyskland, Polen, New Zealand, Canada, Japan og Letland.

Det giver altså pote både at opdatere hjemmesiden jævnligt men så sandelig også, at der findes en engelsk udgave, så andre lande har mulighed for at læse om os, læse om hestene og ikke mindst se salgshestene.

Rodeoshow i Parken aflyst

Efter voldsomme debatteringer og ikke mindst debatter i TV har folkene bag rodeoshowet i Parken valgt at aflyse eventen. Da det kom danskerne for øre, at man havde tænkt sig at levere hele pakken med bukkende heste og tyre og med dertilhørende redskaber for at få dem til at bukke mest muligt, blev der ramaskrig i Danmark. Danskerne holder meget af dyr, og Danmark er det land, som altid går forrest i kampen om bedre dyrevelfærd.

På TV blev det dokumenteret, at både heste og tyre lever en kummerlig tilværelse i dette moderne, romerske cirkus. Hestene må ikke få kærlige klap og skal helst være så vilde som muligt. Derudover benyttes flankerem/lyskerem, som strammes godt, inden hesten slippes ud af båsen til arenaen. Der blev vist klip, hvor en hest bukkede videre, efter rytteren havde bidt i sandet, og man så, at hesten tisede under sit bukkeri. Det kan kun tolkes, som at hesten er bange.

Tyrene får også lyskerem på, og det er tydeligt, at den virkelig generer tyrens genialiteter. Derudover får tyren også stød, lige inden den slippes ud af båsen.

Den slags behandling af dyr finder danskerne sig ikke i, for det er dyremishandling. At amerikanerne dyrker sporten i fuldt omfang i dag, kan man så undre sig over.

Hvis Parken ønsker at vise noget fra den amerikanske kultur, skulle de hellere satse på at vise western ridning med cutting og reining, som virkeligt er underholdene. Deres rideform er unik, og de kan mange ting med deres heste, hvor det handler om samarbejde mellem hest og rytter/cowboy. Den slags ridning løser jeg gerne billet for se.

Portugisisk mester død

Den berømte, klassiske dressurrytter, João Oliveira, døde af lungekræft i starten af maj i Los Angeles, hvor han boede sammen med sin familie. Efter længere tids sygdom og behandling måtte han til sidst give op. Han blev kun 57 år og var søn af den legendariske dressurmester, Nuno Oliveira, som af mange er anset for at være den moderne dressurs fader.

João Oliveira er kendt for at have trænet utallige heste verden over, udført talrige shows med klassisk dressur bl.a. til FEI World Cup og til OL. I 1998 var han manden bag udstillingen Lisbon World Expo, og ikke mindst er han berømt for at mestre evenen til at lære alle slags heste piaffe og passage, siges det.

João Oliveira efterlader sig kone og en 11 årig søn i USA, og derudover har han 2 voksne sønner fra et tidligere ægteskab i Europa. João Oliveiras tante, Ana Maria Oliveira, er faktisk gift med danskeren, Rolf Larsen, og de bor i Danmark. De er begge inkarnerede fans af "Oliveira traditionen", som João Oliveira førte videre fra sin far.

Kilde: Eurodressage

Picnic i august

Efter deadline er der nu en stor sandsynlighed for, at den årlige picnic bliver holdt i Knuthenborg Safaripak. Og det bliver højst sandsynligt i den 2. sidste weekend i august. Når det er fastlagt, bliver der sendt invitation ud til alle medlemmer.

Navngivning med omtanke

Det er kommet foreningen for øre, at heste, som er navngivet med bibelske navne, ikke bliver stambogsført i Spanien. Vil du have papirer på din hest, så navngiv hesten andet end Jesus og Maria.

Priser i foreningen

Ejerskifte		100 kr.
Kåring pr. stk.		1.500 kr.
Registrering af føl pr. stk.		550 kr.
Identifikation af ny hest pr. stk.		250 kr.
Hingst på hingstelisten (kun tekst) pr. stk. pr. år		100 kr.
Bedækningsattest		25 kr.
Medlemsskab - ejer af en P.R.E.		650 kr.
Medlemsskab - passiv		275 kr.
ANNONCEPRISER I PASO ESPAÑOL		
	FARVER	SORT/HVID
1/1 side (21 x 29,7 cm)	1.200 kr.	960 kr.
1/2 side (21 x 14,8 cm / 29,7 x 14,8 cm)	600 kr.	480 kr.
1/4 side (10,5 x 14,8 cm)	300 kr.	240 kr.
1/8 side (7,5 x 10,5 cm)	150 kr.	120 kr.
Bagsiden	1.600 kr.	1.300 kr.
ANNONCEPRISER HJEMMESIDEN		
Salgshest pr. stk. (gyldig i 6 måneder)		300 kr.
Bannerannonce 4 x 4 cm i 6 måneder		500 kr.
Bannerannonce 8 x 8 cm i 6 måneder		1.000 kr.
Hingstepræsentation pr. stk. pr. år		200 kr.